

операцій на головному мозку. Є декілька маніпуляторів, що з'єднані зі стереоскопом та сенсорним екраном у єдину систему. У пристрої з інтуїтивно зрозумілим інтерфейсом є можливість обирати різні інструменти (аспіратори, різні види трепанів та краніотомів, ендоскопи, коагуляційні пінцети та інші інструменти). Створено декілька варіантів оперативних втручань, при різноманітній патології, які необхідно виконувати з максимальною точністю та акуратністю. Система фіксує кількість помилок та видає загальний результат проведеної маніпуляції. Це дає можливість вдосконалювати свої навички та оцінювати рівень прогресу під час навчання. Наймовірною перевагою є можливість відчувати тактильно ступінь щільності тканин та корегувати тиск маніпуляторів, тобто моделювати реальні умови операції на людському тілі [4].

Таким чином, інновації в медицині та медичному навчанні створюють умови для якісної підготовки висококваліфікованих спеціалістів у сфері нейрохірургії. Адже розуміння анатомії та фізіології нервової системи, анатомічних орієнтирів та їх співвідношення у тривимірному просторі з операційним полем дозволяє комплексно підходити до кожного пацієнта окремо. А можливість відпрацьовувати хірургічні навички на симуляторах у реальних умовах це надзвичайна можливість якісно навчати інтернів у найкоротші терміни.

Література

1. Training in Neurosurgery in the Countries of the EU: A Guide to Organize a Training Programme (Acta Neurochirurgica Supplement) 1st ed. 2004, Springer

2. Симуляционное обучение в нейрохирургии Бывальцев В.А., Белых В.Г., Жданович Г.С. – Сибирский медицинский журнал, 2014 УДК: 616.8-089.

3. Neurosurgical Education in a Changing Healthcare and Regulatory Environment: A Consensus Statement from 6 Programs. Dong H. Kim, MD., Ralph G. Dacey, MD., Gregory J. Zipfel, MD., Mitchel S. Berger, MD., Michael McDermott, MD., Nicholas M. Barbaro, MD., Scott A Shapiro, MD., Robert A Solomon, MD., Robert Harbaugh, MD., Arthur L. Day, MD., Neurosurgery, Volume 80, Issue 4S, 1 April 2017, Pages S75–S82.

4. The role of simulation in neurosurgical education: a survey of 99 United States neurosurgery program directors. Ganju A, Aoun SG, Daou MR, El Ahmadiеh TY, Chang A, Wang L, Batjer HH, Bendok BR. World Neurosurg. 2013 Nov; 80(5): e1–8. World Neurosurg. 2013 Nov;80(5):e1–8.

5. The use of simulation in neurosurgical education and training. A systematic review. Kirkman M.A, Ahmed M., Albert A.F., Wilson M.H., Nandi D., Sevdalis N. J Neurosurg. 2014 Aug;121(2):228–46.

ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ

Попова Л.Д., Наконечна О.А., Вишницька І.А.

МОЗ України запроваджує нові форми ліцензійних іспитів, що вимагає від медичних ВНЗ новітніх технологій навчання. Усе більше переконуємося в тому, що студенти не сприймають нашої традиційної системи навчання, яка вимагає від них великої кількості аудиторних годин. Результати в навчанні, яких ми досягаємо за цей час, не завжди високі.

Інновацією останніх років є скорочення лекційних годин. Зокрема це впроваджено в Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця. Кількість лекцій не змінилася, але їхню тривалість було скорочено до 45 хв. Тобто лекція набуває форму розгорнутого плану вивчення кожної теми. Під час таких скорочених лекцій студенти отримують посилання на джерела вивчення кожного питання та складають план-конспект теми. Але студенти негативно сприймають такий підхід, про що свідчать результати опитувань і коментарі студентів у соціальних мережах. Та й результати складання "Крок" у Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця за останній рік не зросли.

На наш погляд, на перше місце виходить підхід до індивідуалізації навчання. Для цього необхідна радикальна зміна організації процесу навчання в межах усього Харківського національного медичного університету. Необхідно впроваджувати дистанційне навчання он-лайн, принаймні на теоретичних кафедрах. Необхідно розробити єдину програму для теоретичних кафедр, залежно від дисципліни, з різним наповненням. у цю програму повинні бути включені основні ресурси з даної дисципліни, завдання та пояснення до них. Університет може взяти на себе розроблення дистанційної або частково дистанційної системи, а кафедри мають підготувати якісне наповнення програми всіма навчальними матеріалами.

Програма має бути здатною фіксувати час її використання кожним студентом. Студенти не зобов'язані приходити на практичні заняття, але за кожною групою мають бути закріплені час та викладач, якому вони будуть демонструвати свої навички та знання з кожної теми. Це надасть змогу поглибити чи підвищити індивідуалізацію процесу навчання [1].

Сильні студенти, які здатні засвоїти матеріал самостійно, можуть приходити у визначений час лише для контролю та оцінювання їх знань або для отримання консультації. Студенти із базовими знаннями можуть отримати відповіді на запитання й водночас скласти матеріал. Слабкі студенти зможуть отримати детальну консультацію з виниклих питань.

На відміну від вище зазначеного, зараз студенти з різним рівнем базової підготовки приходять на заняття всі разом. Викладач орієнтується на слабого студента, тому що всі студенти мають отримати той рівень знань, який є достатнім! Це не задовольняє сильних студентів. Вони втрачають багато часу, який могли б використати більш ефективно. Як показав досвід кафедри біологічної хімії, деякі студенти надають перевагу відпрацюванню пропущених занять, а не присутності на "малоефективних" заняттях. Крім того, пропуски занять у ХНМУ суворо контролюються, на практичні заняття приходять хворі студенти, що сприяє поширенню гострих респіраторних захворювань й ускладненню стану самих хворих студентів.

Висновки. У сучасному освітньому середовищі поширюється використання інноваційних методів навчання, що ґрунтуються на компетентнісному підході [2, 3]. Компетентнісний підхід переміщує акценти з процесу накопичення нормативно визначених знань, умінь і навичок у площину формування й розвитку здатності практично діяти та творчо застосовувати набуті знання та досвід у різних ситуаціях. Це вимагає від викладача виступити в ролі організатора освітньої діяльності й управляти навчальним

процесом. Змінюється й модель поведінки студента – від пасивного засвоєння знань до дослідницької активної, самостійної та самоосвітньої діяльності. Процес навчання наповнюється розвивальною функцією, що стає інтегрованою характеристикою навчання.

Література

1. Кревский И.Г. Инновационные модели организации обучения с использованием дистанционных образовательных технологий / И.Г. Кревский // Менеджмент инноваций. – 2008. – №3. – С. 222–231.

2. Формування професійної компетентності майбутніх лікарів при вивченні дисципліни "Медична біологія" / С.І. Дубінін, А.В. Ваценко, В.О. Пілюгін, Н.О. Передерій// "Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах" Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю 24 березня 2016 року. – 2016. – С. 69–70.

3. Агранович Н.В. Мотивация повышения психолого-педагогических компетенций преподавателя для обеспечения инновационного подхода непрерывного медицинского образования на современном этапе / Агранович Н.В., Ходжаян А.Б. // Современные проблемы науки и образования. – 2013. – №2. – С. 43–47.

САМОПЛАГІАТ У МЕТОДИЧНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ЧИ ІСНУЄ ТАКА ПРОБЛЕМА?

Робак І. Ю.

Впровадження інноваційних технологій організації навчального процесу вимагає відповідного методичного забезпечення. Однією з умов якості такого забезпечення є відсутність у ньому неправомірних запозичень з опублікованих джерел. На варті академічної доброчесності в нашому виші стало Положення про порядок перевірки в Харківському національному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень (в подальшому Положення), ухвалене Вченою радою і затверджене наказом ректора № 346 від 25.10.2018 [1]. Ба більше, сам порядок перевірки методичної літератури на плагіат є інноваційною технологією. Проте, не дарма кажуть, що "краще" є ворогом "доброго". На наш погляд, в Положенні міститься одна вимога, яка не повинна застосовуватися саме для методичних видань, гальмуючи їхню розробку. Це вимога перевірки таких видань на самоплагіат.

Мета даної розвідки - довести, що в методичній літературі не може існувати самоплагіату за визначенням, а, отже, що норма про самоплагіат має бути вилучена з Положення в частині, яка стосується методичних видань.

У п. 6 "Наслідки виявлення ознак академічної недоброчесності" Положення самоплагіат наводиться серед ознак академічної недоброчесності, зокрема, і для "навчально-методичних матеріалів, які готуються викладачами кафедр (... рекомендацій, вказівок та інших документів)" [там само]. Його виявлення в методичних матеріалах є підставою для відмови